

ಶ್ರೀ ಶಿವಾಯ ನಮಃ?

ಕರೂಣಾಪೂರ್ಣ ನಮಃ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಸಂಪನ್ನವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವನ್ನು
ಪ್ರಾಪ್ತಿಯವಂತೆವೇ. ನಿಜವಾಗಲೂ ಅದೇ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

1. ಕಿರಿಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಂಡು ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶಿವಾಯನಿಗೆ
ಯೋಗ್ಯವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬೇರೆಯೇ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ
ಕೊಂಡು. ಅದನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅಕ್ಷರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು
(ನೂರಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ) ತಿಳಿಸಿ.

2. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದವು ಈ ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಬೇರೆಯೇ ಅಕ್ಷರವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಶಿವಾಯನಿಗೆ.

ಇ. ಇನ್ನೂ, ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

3. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ. ನೂರಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಶಿವಾಯನಿಗೆ.

2. - ಬೇರೆ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೇರೆಯೇ ಶೈಲಿಯನ್ನು
ಯಾವುದೇ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ
ಯಾವುದೇ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.

- ಸಿಂಹವೇ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು, ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು

ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು

3. ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
- ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು

- ಈ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು

- ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
- ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು

- ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು
ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು

ಪರಾ ಸ್ವಾಮಿ ದಾಖಲೆ ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಕರಣದ ಅಂಶ
 ನಡವಳಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಿಯಂತ್ರಣ, ಅಧ್ಯಯನ ಕೆಲಸವನ್ನು
 ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಯಶಸ್ವಿ
 ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ
 ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿ
 ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಕರಣವು ಕೆಲವು ಯಶಸ್ವಿ
 ಅಳವಡಿಕೆ, ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು
 ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿ
 ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಕರಣವು ಕೆಲವು ಯಶಸ್ವಿ

ಇದರ ಪ್ರಕರಣವು ಸ್ವಾಮಿ ದಾಖಲೆ ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ
 ಯಶಸ್ವಿ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ರೂಪ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಕರಣವು ಕೆಲವು ಯಶಸ್ವಿ

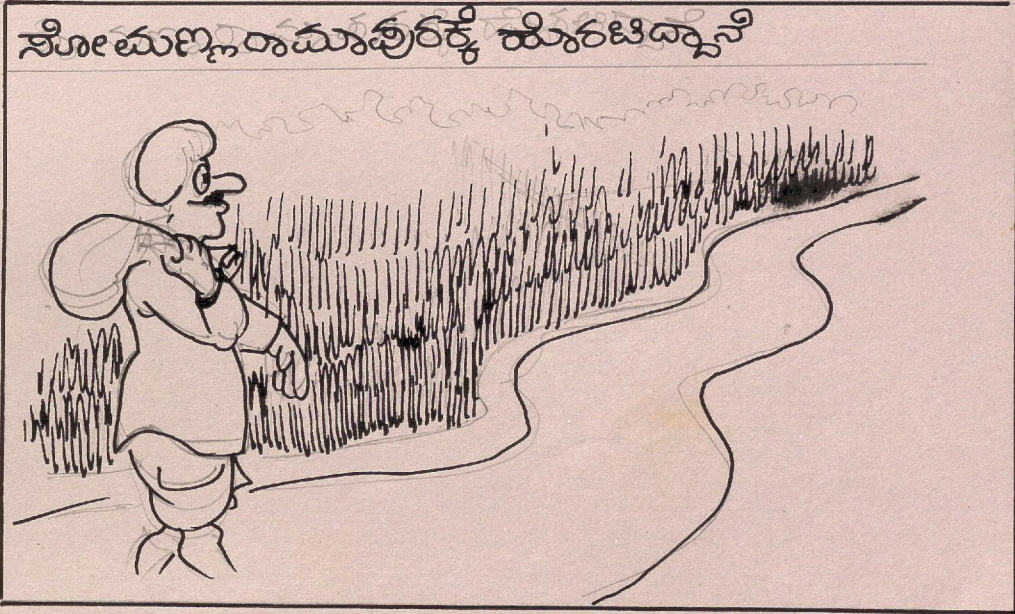
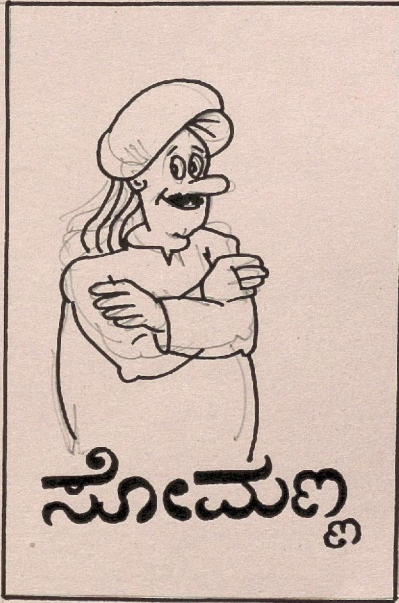
మీదల మూడు..

మూల తిళ బలదగ్గ రిల్లెణోయల్ల ర్కే తరన్ను త్కొదగిమివుదత్కొగ
ఈ జ్కొత్తన. భారతది క్కేశిరింగో వోళో వోళోయివుదరల్ల మ్కొదు శ్కొలిర
చిత్కొగ్గ అనుభవబస. ఎలగి శ్కొత్తేతర నోలగల్ల అచరొ వోశ్కొయ
మూడుత్తన్ను. అను శిర్కాచిళ ఇరల, గుశ్కొగ్గ మ్కొ ఇరల, పిణా త్కొనోకకరొ.
పూయ త్కొనోకక్కే జ్కొంనుచంధి బలదగ్గన్నే అచరొ వోశ్కొయక్కే ప్కొయ్కొక్కొత్తన్ను.
అవు అశోణ గొణగ్కొక్కొ బలదగ్గ. అవు ప్కొ త్కొనోకన మ్కొల త్కొయ బలదగ్గ.

పదరొ ఇత్తలబలన చిత్కొగ్గల్ల న్కొవు మ్కొలత్కొయ బలదగ్గన్ను శిళిం
క్కొక్కొత్తన్ను. మ్కొలత్కొయ బలదగ్గ బగ్గ త్కొకది మ్కొ త్కొ వోళోయల్లన
స్కొలి త్కొ అన్యతయ త్కొంరిల్లెణోయల్ల ర్కే తరన్ను మ్కొంనాగువంతో మ్కొడుల
పింను త్కొయత్కొ ఇన్కొగన.

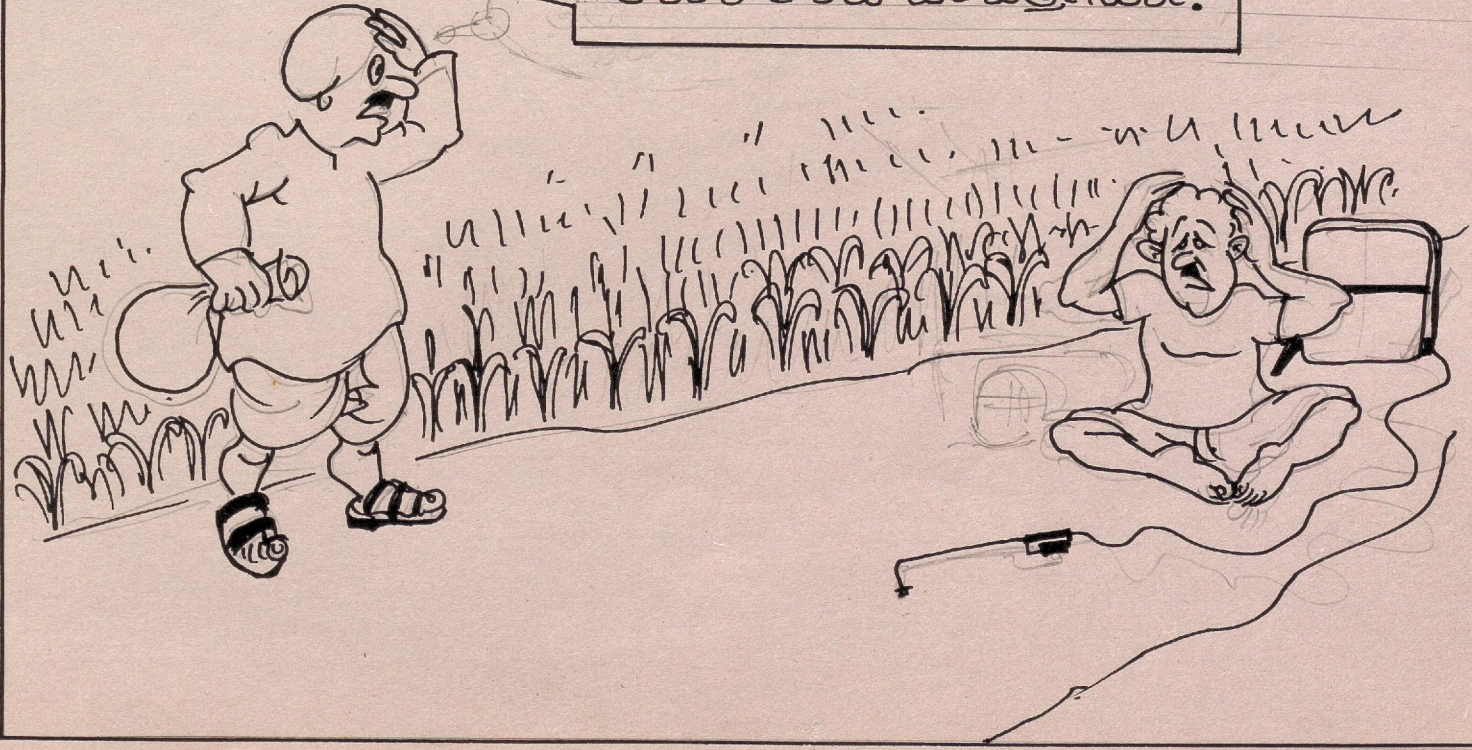
ಪಾರಂಪರಿಕ ಮೂಲತಳಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆ?

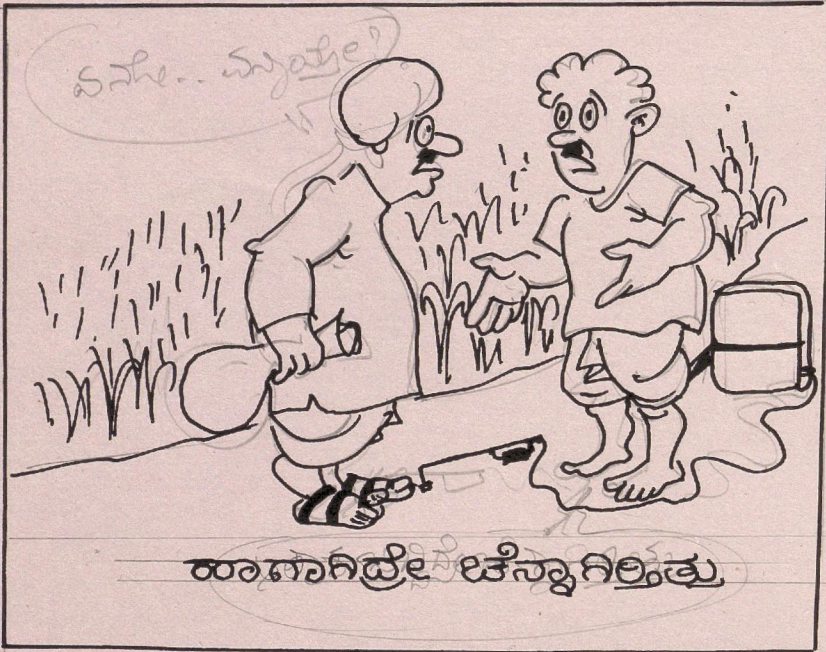
ಭತ್ತ, ಜವಾರಿ, ಗೋಧಿಗಳ ಮೂಲತಳಿ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಅನಾಕದಿಂಟಿನೆಗಳಿಂದಲೂ
 ಬಗ್ಗೆ ಅಜ್ಜಿಯವರಂತೆ ಶಿವನು ವ್ಯಕ್ತವೆಂದಿತ್ತುವುದು. ಈ ಅಜ್ಜಿಯ ಶಿಲೆಯುಳ್ಳವನು.
 ಭಾರತವು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರೈತರು ಇಂದಿಗೂ ಮೂಲತಳಿಯ ವಲಸೆಯ
 ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಈ ವಲಸೆಯವರರು? ಎಲ್ಲವೂ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎತ್ತರ
 ಈ ಕೆಳಗೆ ಇದೆ.

ದಾರಿ ಮುಚ್ಚಿ..

ಏನಾಯ್ತೋ ರಾಮಣ್ಣಾ, ತಲೆ
 ಮೇಲೆಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀಯಾ..
 ಆಕಾಶ ಕಳಚಿ ಬೀಳುತ್ತೇನೋ?

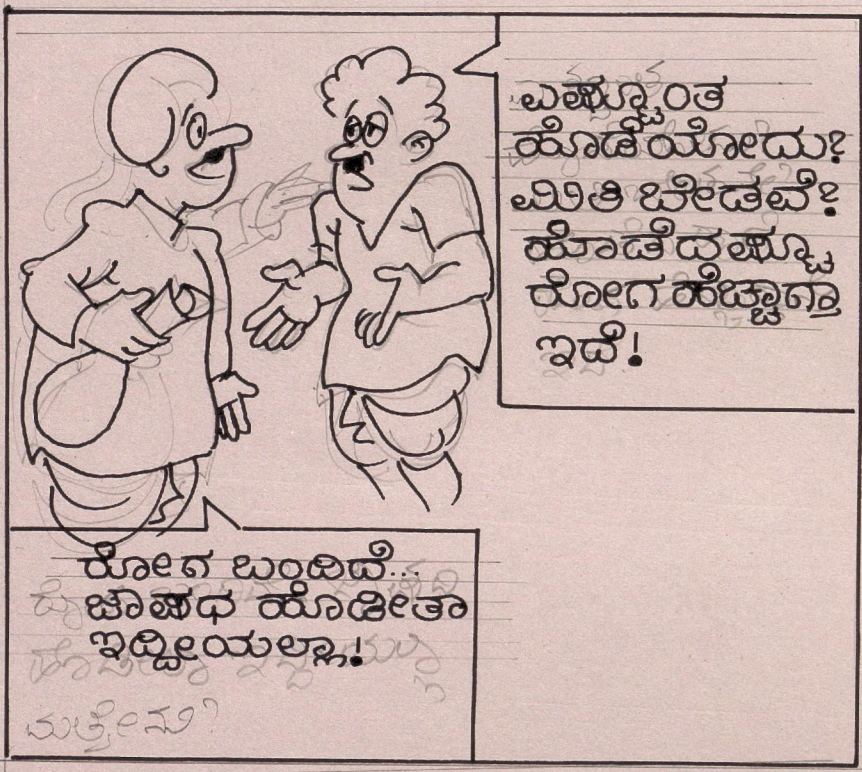

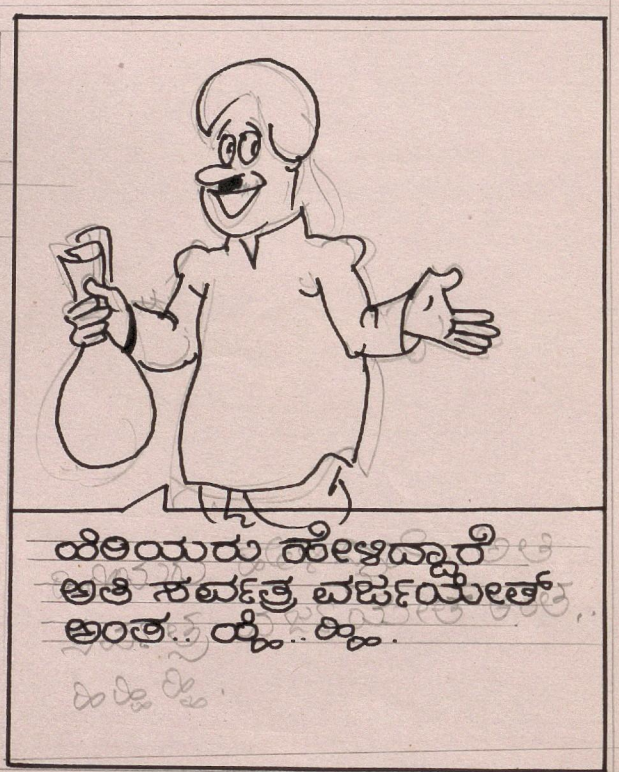
ಹಾಣಾಸಿಂಧು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು

ನೋಡೋ ನನ್ನ ಹೊಲಾನಾ?

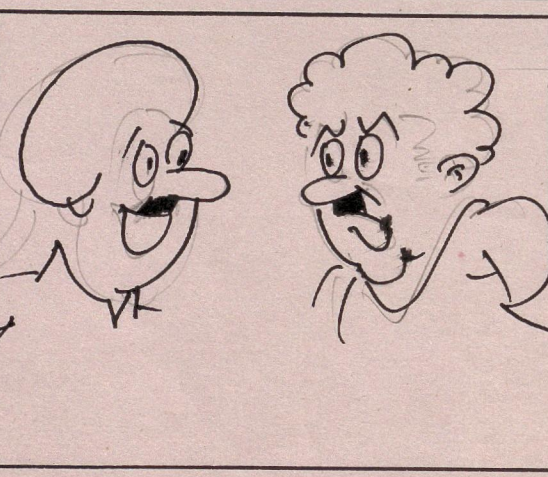

ರೋಗ ಬಂದಿದೆ... ಜಾಣ್ಡೆ ಹೊಡೆತಾ ಇದ್ದೀಯಲ್ಲಾ! ಮತ್ತೇನು?

ಯೆರೆಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅತಿ ಸರ್ವತ್ರ ವರ್ಜಿಯೇತ್ ಅಂತ... ಯ್ಕೆ... ಯ್ಕೆ.

ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡಾ.. ಹೆದರಬೇಡ.. ಏನು ಬರ್ತದ ಯೆಂದೆ ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿನ್ನ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು ನಿನ್ನ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು

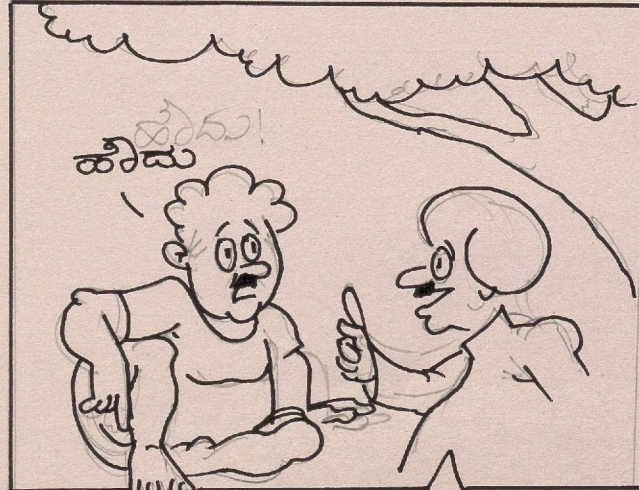
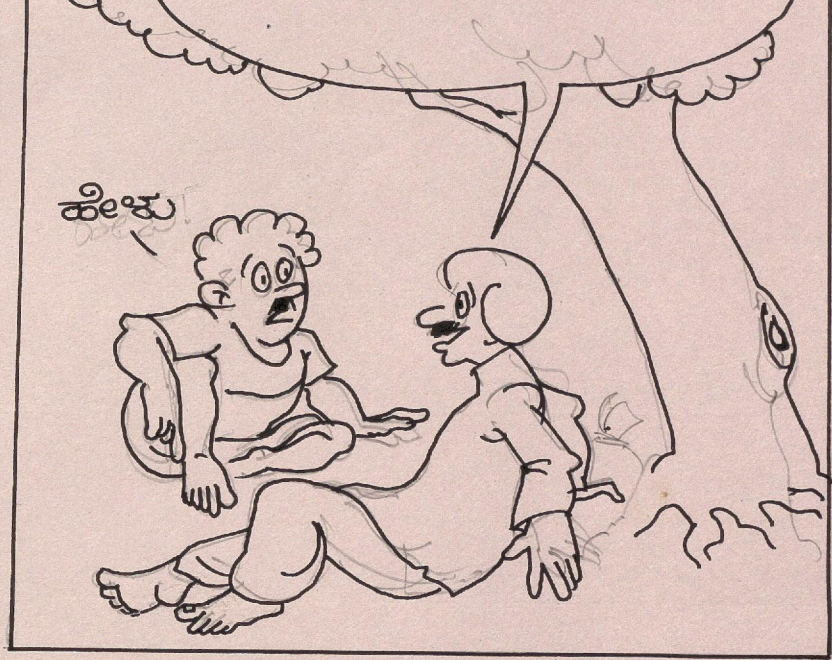

ಯ್ಕೆ..ಯ್ಕೆ ಅಂತನೆಗಾಡಿ ನನ್ನ ಯಾಚ್ಚೆ ಉಳಿಸ್ಕೊಡ.. ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತಿದೆ ಹೇಳು ನನ್ನ ಖಾಣಿ ಸಂಕಟ ಹೇಳು.. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕುಳಿತು.

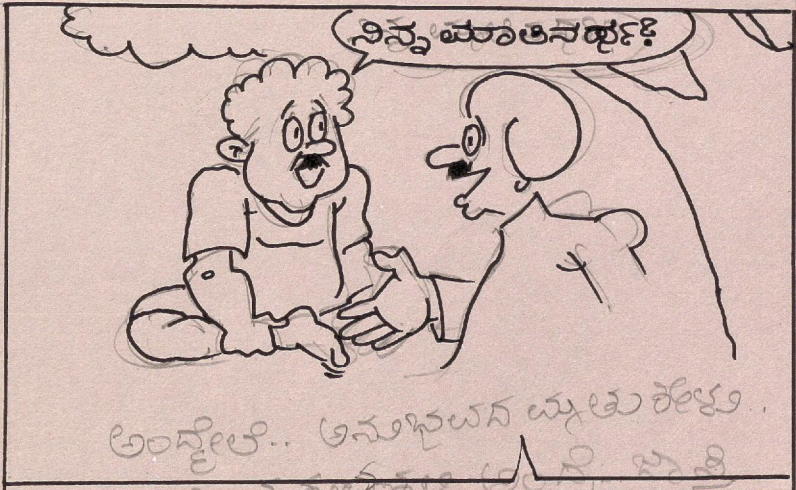
ಬಾ ನೆರಳಲ್ಲ ಕೂತು ಮಾತಾಡಬ

ಅಬ್ಬಾ! ಈಗ ನನ್ನ ಅನುಭವ ಕೇಳು

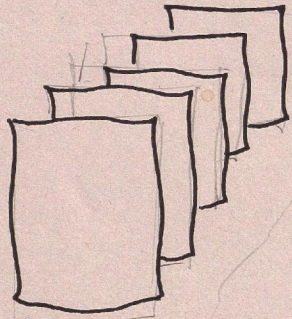
ಜಾಸ್ತಿ ಭಸಲು ಬರುವ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳ ಭತ್ತ ನಿನ್ನದು ತಾನೇ!

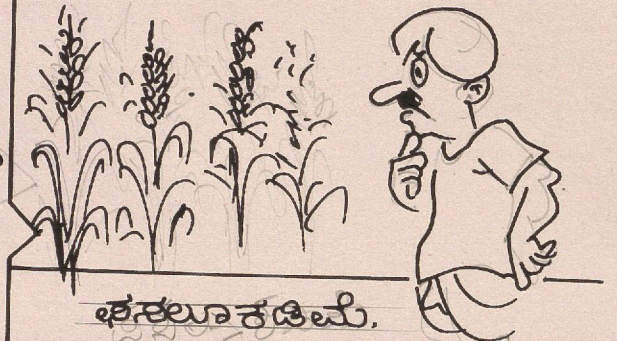
ಅಂದ್ಕೇಲಿ ಅನುಭವದ ಮಾತು ಕೇಳು, ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತಳಿ ಅಂದ್ರೆ ಅಧಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಂತ...

ನಾನೂ ಮಾದಲು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿ ಬೆಳೆತಿದ್ದೆ... ತಂದೆ ಕಾಲದ ಬೀಜದ ತಳಿ ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿ... ಮಾದಲೊಂದಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಭಸಲೇ ಆಯ್ತು.. ದುಡ್ಡೇ ದುಡ್ಡು...

ರಾಶಾಯುಕ
ನೊಬ್ಬ ಹಾಕಿದ-
ಫುಟ್ಟು ಶಾಕಾಂಗೊಲ್ಲ,
ಕ್ರಿಯನಾಕಕ
ಯೊಡೆ ಮಾ
ದಂಡ

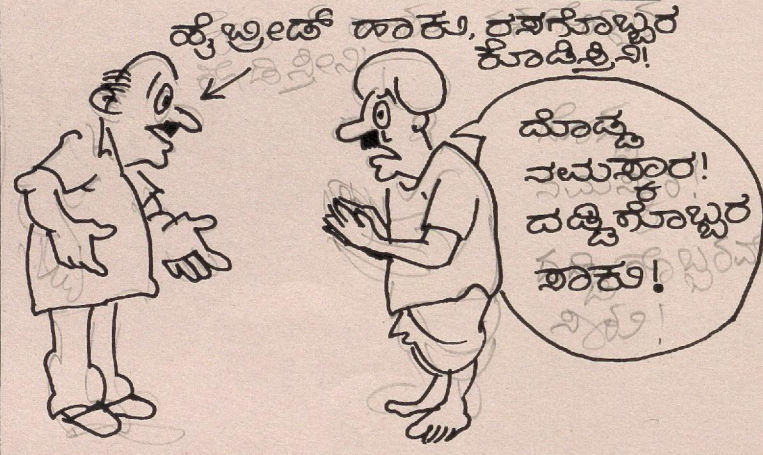

ಫೆಸಲೂ ಕಡಿಮೆ,
ನನ್ನ ಭೂಮಿಗೆ ವಿನಾಯ್ತು?
ಪ್ರಾಮು ಸೇವಕರ ಸಲಹೆ
ಪಡೆಯುಲೆ!

ವಿನಿಲ್ಲಾ, ಸ್ತೋಮಣ್ಣಿ,
ಭೂಮಿಯ ಸತ್ತ್ವ
ಹಾಳಾಗದೆ!
ಯೊಸಮಣ್ಣು
ಹಾಕಿಸು, ಸಲ
ಚಗುತ್ತದೆ!

ಮುರು ವರ್ಷ ಮುಲೆ, ಪ್ರಾಮು ಸೇವಕರು...

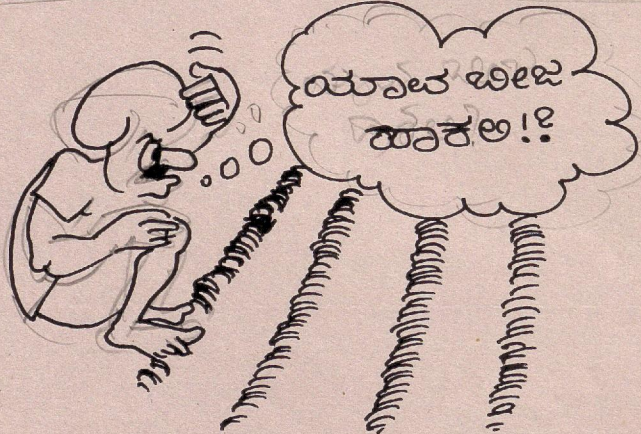

ಹೈ ಪ್ರೀಟ್ ಹಾಕು, ರಸನೊಬ್ಬರ
ಕೊಡುತ್ತಿವೆ!

ಮೊಡ್ಡು
ನಮುಸಾರ!
ದಡ್ಡಿ ನೊಬ್ಬರ
ಶಾಕು!

೪ ಐವನುಳ್ಳ ನನಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ
ಆಯ್ತು. ಯಾವ ಬೀಜ ರಾಶಿಲ
ಅಂತ. ಹೈ ಪ್ರೀಟ್ ಬೀಜ ಹಾಕಿಸಿ
ಬಂಡುಗುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಳಿಸಿತ್ತು

ಯಾವ ಬೀಜ
ಹಾಕಲೆ!?

ಹಳೇ ಬೀಜ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ
ಹಾಕಬಯಸಿತ್ತು.. ಈಗಿಲ್ಲ ನಿನ್ನದೆ??
ಠಣ್ಣಾ! ಮಾದಷ್ಟು ಯಾವತೂ
ಹಳೇ ಬೀಜ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆ ಆರಿಸಿ,
ಅಲನ ಹತ್ತರವೇ ಯೋಗ್ಯವಿ!

ಮಾಸಿತ್ತುನ ಬಳಿ..

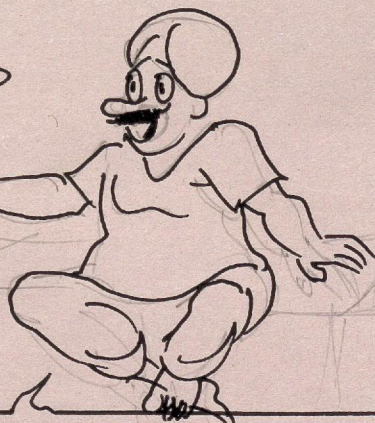
ಕೋಮುಣಿಸ್ಟ್, ಯಾಕಪ್ಪಾ ಶೋಷಿಸ್ತೀರಿ,
ಇನ್ನೂ ಬೇಜಾ ಬತ್ತಿಲ್ಲವೇನೋ?

ಅದ್ಯೇ ಬಂದೆ.. ಹಳೇ ಬೇಜಾ ಇದೆಯೇನೋ ಮಾಡೋಣ!

ನಾನೂ ಉಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.. ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ
ತುಳಿತುಲ ಈಗ ನಿಗ್ರಾ ಇದೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೇಜಿಂಗ್
ಹೆಚ್ಚು ದರ ಕೊಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡೋ.. ಯಾಕೆಂದರೆ
ನನ್ನ ಬಳಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಇದೆ. ಇವತ್ತೇ
ನಾಲ್ಕರು ಬರೀದಿಸಿದ್ದಾರೆ!

ಇನ್ನು ಹತ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಇದೇಂತ
ಅಷ್ಟೊಂದೆ ದರಾನಾ?

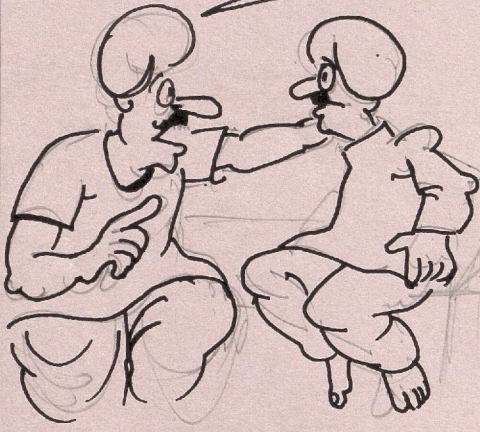

ತಪ್ಪು ಬಾಲಿಶವೇಡ ಶೋಷಿಸ್ತೀರಿ,
ಏ.. ಕೂತ್ಕೋ, ಹಳೇತಳಿ
ಮಾತ್ರ ಹೇಳೋಣ!

ನೋಡೋ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ

ನೋಡೋ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ
ಅಲಿಖಿತ ಪ್ರಾಂತಗಳ ರೈತರು ಮೂಲ ತಳಿ
ಬೇಜಿಂಗ್ ನ್ನು ತಂದೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಇವೆ..

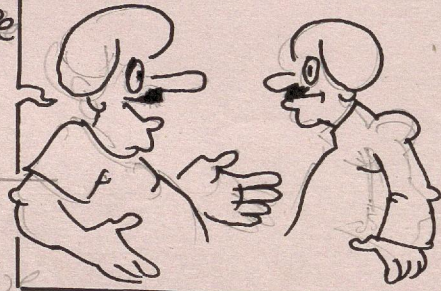

ಆಯಾ ಶ್ರವಣಕ್ಕೆ, ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ನಿಂತ ಹಳೇ ತಳಿ ಬೀಜಗಳಲ್ಲವೆ! ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಹೊಂದುವ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಾವು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.. ಅವು ಬೆಳೆದಾಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ!

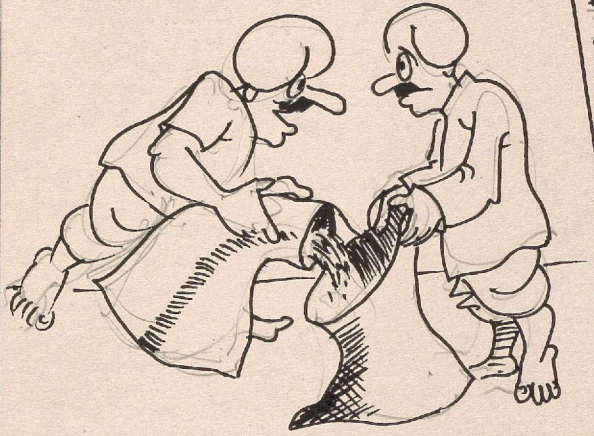
ನಾ ಬೆಳೆಯುವ ಹಳೇತಳಿ ಅಕ್ಕಿಯ ತಲಮುಕ್ಕ... ವಾಹ್! ರುಚಿಯಾ ಆಹಾ! ಬೀಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನನ್ನಂಥವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಳೇ ತಳಿ ಹೋದಿತ್ತು 'ಉಪಮಾ' ನೆನೆದರೆ ನೋಡುತ್ತೆ. ಜವಾಲ ತಳಿಗಳು ಅವುಗಳ ರುಚಿಗಾಗಿಯೇ 'ಬೀಜಾಪುರ ಜವಾಲ' ಅಂತ ಹೆಸರಾಯ್ತು!

ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದ್ರೆ ನೀನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು.. ಈ ಹಳೇ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಹೋಗಿ ಅರಿಯದಂತೆ ಕಡಿ ಇದೆ. ಯಾವ ಕ್ರಿಯೆ ನಾಶಕ ಹೊಡೆಯೋವೋ ಬೇಡ. ಕಳೆ ಕೀಳೋ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ನಡುವೆ ಸ್ವಾಧೀನವೆಂದ ಬೆಳೆಯೋ ತಾಕತ್ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ಜೊಂಡು, ಹುಲ್ಲು, ದಂಟು ಪುಳಿದಾಯಕ ಮೇವು. ಮಳೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಲ, ಹೆಚ್ಚಾಗಲ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳೆದೇ ಬೆಳೆತದೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಭೂಮಿಗೆ ಹೊಂದೋ ಬೀಜದ ಆಯ್ಕೆ ನೀನಿಗೆ ಶೇಲಿದ್ದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಡೋದಲ್ಲ!

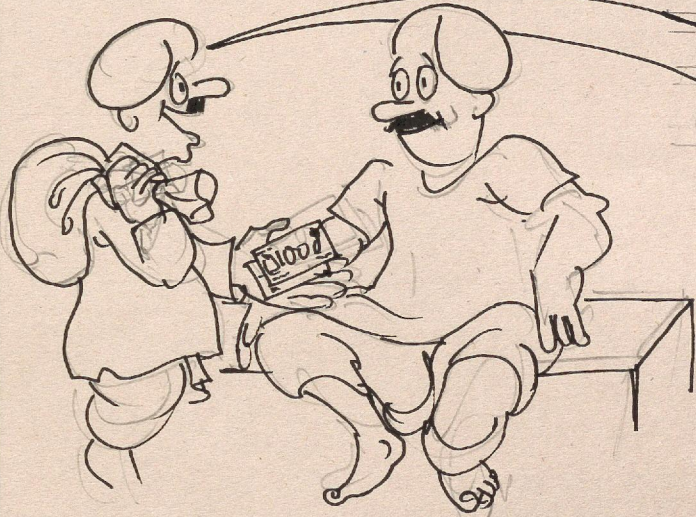

ಹಾಶಾದರೆ ನನಗೇನು ಹಳೇ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳು ಬೇಕಲ್ಲ!

ಬೀಜ ನಾನು ಕೊಡೋನಿ.. ನೀನು ರಾಶಾಯಿಂತ ತೃಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ರಾಶಾದೆ ಅನ್ನೋದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ!

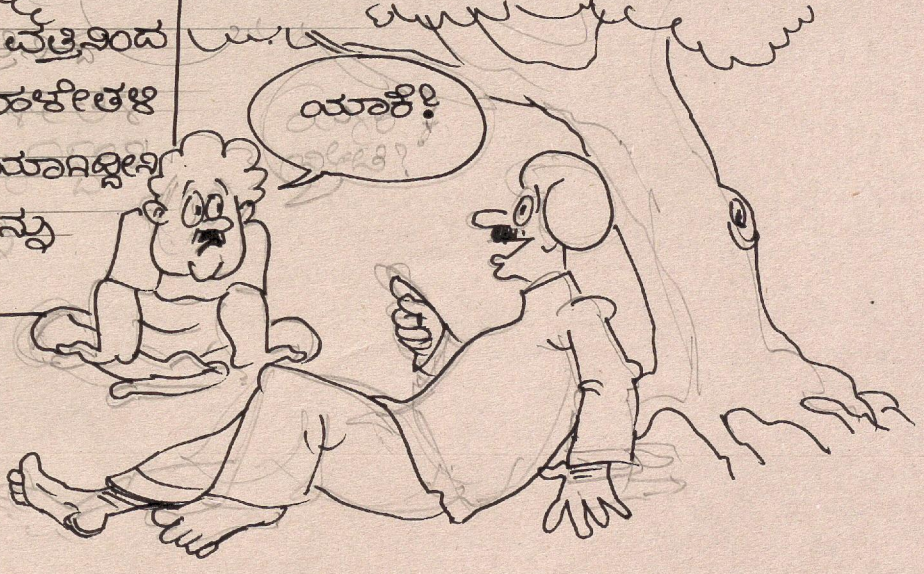

ಈ ಸರಕಾರದವರ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಎಂದು ಬ್ರಾಂಟಿ.
 ಭೂಮಿ ಯಾಕೆ ಹಾಕು ಮಾಡ್ತೀಯಾ? ರಾಶಿಯು 9ಶ
 ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಿ ಬಳಸಿ ಭೂಮಿ ಬಳವಳಿದು ಹೋಗಿದೆ.
 ಹೈಬ್ರೀಡ್‌ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಫಲವು ಸಿಗುತ್ತೆ ಸಲ, ಅಷ್ಟೇ
 ತ್ರಿಮೂಲದಲ್ಲ ರಾಶಿಷಧ, ಗಿರಾಬ್ಬರ ಹಾಶವೇಶಲ್ಲಾ.
 ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ರುಚಿಯಾದ ಅಡಿಕೆಗೆ ಹಳೇತಳಿ ಹಾಕುವೆನು
 ಹಣತೆತ್ತು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವೆಕಾಂನಿ. ನೀನುನೀ
 ಉ! ಇಡೀ ದೇಶವೆ ಬಿಡುಬಿಡಾದ ರೈತರ
 ತಂತ್ರಿಯೆ ಇದಾಂನಿ. ಬಂದ್ರ ತ್ರಿಧನ ಅಶಾರ ಅಂದ್ರೆ
 ಈ ಹೊಸ ತಳಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಾಕೆ ಹಳೇತಳಿ
 ಇನ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ರೈತರು ಬೋ ದುಡ್ಡಿನ
 ಡ್ರಾಕೆಗೆ ಹೋಗುವೆ ಎತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ
 ಬೆಳೆ ಮಾಡ್ತೀ ವೆಕು. ತನುಾ ಖೇಜ!

ಈಗ ತಿಳೀತು ಮಾದಬ್ಬಾ
 ನೀನು ಹಳೇತಳಿ ಖೇಜದ ವರ
 ಯಾಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದೆ ಅಂತ
 ತನುಾ!

ನೋಡು ರಾಮಬ್ಬಾ, ಅವತ್ತಿನಿಂದ
 ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ನಾನು ಹಳೇತಳಿ
 ಕೃಷಿ ಮಾಡ್ತಾ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದ್ದೀನಿ
 ಆಗಲಾ ಯೆಲಯ ಕೃಷಿಕರನ್ನು
 ಭೇಟಿ ಮಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲೇನಿ!

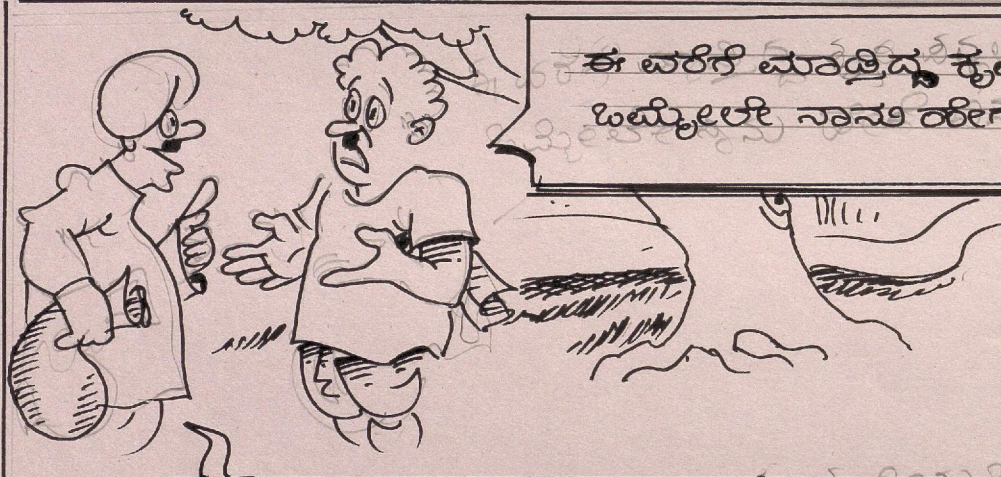
ಯಾಕೆ?

- ಜಾಣ ರೈತನ ಲಕ್ಷಣ ಅದು. ಹಿರಿಯ ರೈತರಲ್ಲ
ಅನುಭವವಿರುತ್ತದೆ.. ಅದು ಸಿಗುತ್ತೆ. ಹಿರಿದೆ
ಅವರು ಬೆಳೆತಿದ್ದ ತಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ
ಸಂಪತ್ತೆ ಸ್ತೀನಿ.. ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿಡ್ತೀನಿ.

- ಈಗಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಳೇ ತಳಿಗಳಿದ್ದರೆ
ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆನೂ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ ದಾಖಲೆಡ್ತೀನಿ.

- ಹಳೇ ತಳಿ ಬೇಸಾಯದ ಕೃತ ಒಂದು ತಳಿ
ಬದಲಿಸಿ ಬೇರೆ ತಳಿ ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಮೊದಲನ
ತಳಿ ಖೇಚಿಗಳ 'ಪ್ರಾಂಪರ್' ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳೋನಿ.
ನಂತರ ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥ ನಾನೇ
ಬೆಳೆತೀನಿ!

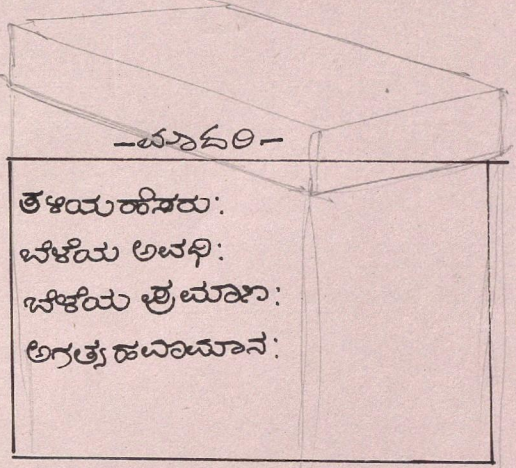

ಈ ವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ
ಒಮ್ಮೇಲೇ ನಾನೂ ಹೀಗೆ ಬಿಡಲ ಸೋದುಲ್ಲಾ!

ಛೇ! ಹಾಗೇನಲ್ಲ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯ ಕೃಷಿಯ ಬೆಲೆ ಶ್ವಲ್ಪ ಭಾಸ
ಹಳೇ ತಳಿ ಬೆಳೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಳೇ ತಳಿ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬದಲಾಗ್ಯ.
ಹಳೇ ತಳಿ ಖೇಚಿಗಳೆಂದರೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಖಜಾನೆ ಇದ್ದಂತೆ.
ನಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೊಡುಗೆ ಅದು. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಾಗಿ
ಅದನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ವಕೀಲರ ಅದರ ಉಪಯುಕ್ತ
ಗ್ರಾಹಕರಾಗಲೇ ಹಾಗೆ ಮೋಡು!

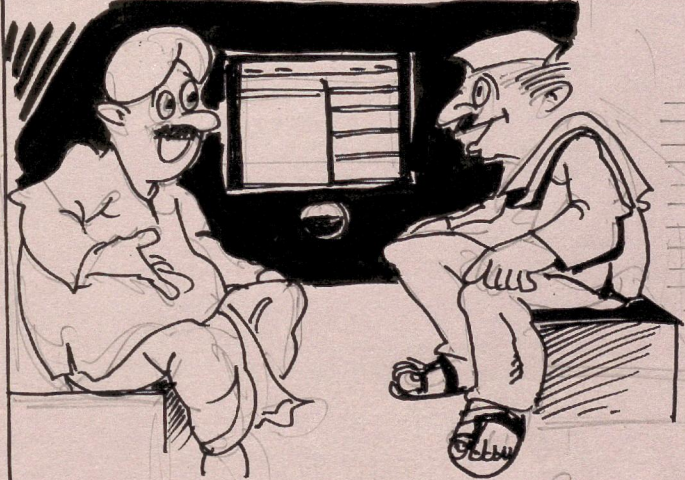
అమ్మ బోకానీ కుక్క తో ఆ ఆలయము
 బోనాని ఒకాని, తరియాని తండ్రిని.

- తండ్రిని ఇత్యువాగ అనకుండు మూలక
 ఆలయ లగత్త, కలు మరీయదిరి.
- తళయ రో కురు
- తళ బోకాయుల అవధి
- బోకాయ త్రమణా
- అగత్తవుక్క రంబామనకు ఎవర
 ఇత్యుది అనరల్లిరళ.

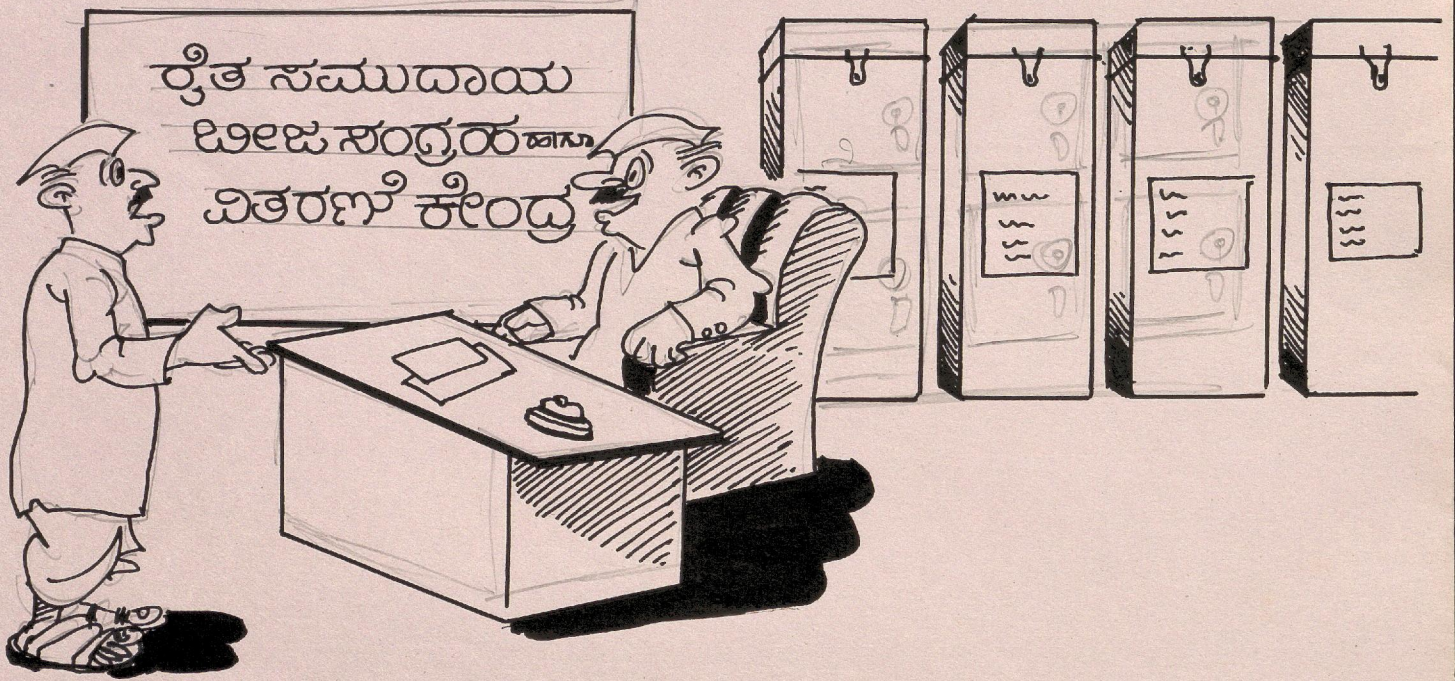
- ఇమ్మ కృషి ప్రదీకన ప్రశుకానినల్ల బోకానీ బోకాయు
 త్రమణా తరియాని మత్తు క్షూల్ల వావలాయున్ది.
 ఇనలం బోకాయ తళయ బక్క తళయతదే.
 అల్లనీ యావ తళ బత్తమ, యావనర రత్తనా
 అగత్త ఎంకూ రూత్తామత్తదే.

- తళయరళ! ఇను ఇరంతర క్రియే. ఇమ్మ అత్తరి:
 నలయాంబు వ్యుకానినర మనుకా భావన
 క్షీతరనాని తరి చతా మత్తదే!!

బో! బోకాయనీ కుక్క.. నననీ ఇమ్మ
 యాల తూరినీ.. మీకా కుక్కానినీ! తరియాని

- రీలవు కుక్క తళయకము తరియానియువను
 అత్తాన. చరీను నమ్మ బోకానినాని అవు
 నాకానినానిన తానాయో రోత్తు. ప్రనరీ
 నననినీ! తా బక్క ఇన్విరత ప్రనాకర్క బోకా
 ఇత్తాన ఎలాకామత్తరి. ఇమ్మ క్షీతరతర
 బోకాయు, తరియానిన బోకాయు అవు
 ప్రనాకర్క యూనాన అల్ల ఇయగే ఇమ్మ
 తరియానిన కుక్క తళ క్షీతర
 క్షీతరనాని. అనమ్మ నలవు తండ్రినీ,
 తన్నీ. ఇమ్మకా తున: కృషి త్రాకుంబు
 -బరూను.

ಶ್ರಾವಣ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮದೇ ಭವಿ ಬೀಜ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಕುರಿತು ಬೀಜವಿಧಿ ಸಾಧನ ಕೆಲ ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಬೀಜ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮೂಲ ಬೀಜಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹಿಂಗೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಭವಿ ತೊಂದರೆ (ಕುರಿತ) ಗಳು ಅವಶ್ಯವೆ. ಬೀಜದ ಮೇಲಿನ ಅಯುಕ್ತ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶೈಲಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭವಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೀಜ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರೈತರಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ. ನಿಮಗೆ ಅದರ, ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವವರ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನ, ಮಣಿನ ಗುಣಕ್ಕೆ ಹಿಮ್ಮುಂಥ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಅದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಬೀಜವನ್ನೇ ನೀವು ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೀಜದ ಮೇಲಿನ ಅಯುಕ್ತ ರೈತರ ಬಳಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಬೀಜ ಬೀಜವಿಧಿ ನೀವು ಮತ್ತೆ ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಳಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇತರ ರೈತರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಬೀಜ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ
ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಹಳೆಯ ತಳಿ
ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಿ!

CONSERVATION OF INDEGENIOUS VARIETIES

This is a booklet for farmers to motivate them to conserve indigenous varieties of seeds. Farmers in India have an experience of 3000 years in growing crops. They have grown crops in different regions. It may be coastal area, hilly region or the dry region. They have selected seeds of crops that are suitable for each region. The seeds are special. These are the indigenous varieties of the region. However in recent years we are losing these varieties due to various reasons. This booklet is an attempt to create awareness among farmers and to motivate them to conserve the genetic diversity of the crops.

(First draft

Prepared by Pandurang Hegde. Original idea evolved at Kashele in discussion with Dr. Dua and Rajeev Khedkar)

WHERE ARE THE INDEGENIOUS VARIETIES?

The scientists are worried that the indegenious varieties of rice, jawar and wheat are getting extinct. This may be true to some extent. However there are large number of farmers in India who are still cultivating indegenious varieties. Who are these farmers? Where are they?

These farmers are those who have either experienced and have seen the illeffects of modern high yielding or hybrid varieties. After learning the lessons they have shifted back to indegenious varieties. They are mostly the small farmers or forest dwellers (tribals). They cultivate small plots of land and are very much aware that the indegenious varieties provide the security of assured crop yield in adverse situation of drought or erratic rainfall.

They can be found in hill regions, tribal areas and forest regions. In dry arid areas also the farmers still belive that the indegenious varieties has better chance to survive in harsh weather conditions. Thus, the farmers who still preserve indegenious varieties are found in harsh natural conditions with least availability of irrigation or other facilities.

Are you one among them?

REASONS FOR CONSERVING INDEGENIOUS VARIETIES:

The farmers are conserving these indegenious varieties of seeds for various reasons. Some of the reasons are as follows:

- It is adapted to the region, climate and soil. In these circumstances only local varieties can grow well.
- It has special characteristic like
 - * aroma, flavour of rice which is tasty or used for special occassions (rice having fragnance).
 - * In dry regions of Bijapur (Karnataka) the indegenious wheat varieties are used for making upma.
 - * Similarly the jawar varieties are sought by people for its taste. This is popularly known as 'Bijapur Jawar'.
- The seeds have resistance towards pests and disease. So it is not essential to spray pesticides.
- They have the ability to grow and yield in adverse climatic conditions eg; drought or delay in rainfall.
- They can come well in midst of weed (weed resistance).
- They are good source of fodder for animal (hay or agriculture waste).

DESTRUCTION/EXTINCTION OF INDEGENIOUS VARIETIES

The number of farmers who are conserving indegenious varieties is small. A large number of farmers have got addicted to new high yielding and hybrid seeds. As farmers start cultivating these new varieties they discard indegenious varieties. Once when they stop growing these local seeds, there is every chance that we will loose the seeds. One we loose a variety, it is lost for ever. We can not recreate similar varieties.

- The farmers are carried over by the propaganda of the government that propagates modern agriculture with high yielding seeds. This lures away farmers who want to earn more income. While doing so the soil gets degraded due to heavy input of chemicals.
- Many times farmers are ignorant of the usefulness of the indegenious varieties. Only if he has cultivated these varieties over a long period, it provides a deep insight into the demerits of high yielding varieties and the usefulness of indegenious varieties.
- The march of green revolution has lead to disseaperance of local varieties. In Punjab and Haryana it is very difficult to find farmers cultivating indegenious varieties.

- The high yielding varieties or hybrid varieties do yield more than indegenious varieties. But in order to get more yield it is essential to use more fertilizers and pesticides.

- Increase in yield provides additional income to farmer. But in many regions where farmers grow improved varieties, they sell their harvest and purchase indegenious varieties for their personal consumption. Thus, the farmer prefers the local varieties due to its special taste.

- The irrigation fecilities have tempted farmers to grow only cash crops replacing food crops. This also has led to disseaperance of indegenious varieties.

- Many varieties have become extinct because of the ignorance of farmers. The government propaganda of high yielding varieties created doubts among the farmers about the usefulness of indegenious varieties.

CONSERVATION OF INDEGENIOUS VARIETIES

Shall we conserve the indegenious varieties? But first let us know why should we do this?

- We need to conserve these varieties because our forefathers have evolved them by carefully selecting the particular seed that suits to soil and climate. There must be some usefulness due to which these varieties are grown. We need to look carefully into these aspects.
- Once you loose a variety it is lost for ever. We will never be able create the variety.
- Indegenious varieties have special characteristics like aroma, taste and tolerance to pest and disease.
- With propagation of new high yielding varieties there is every chance of spreading of disease and threat of distruction of crops. However when we grow different varieties the risk of disease is reduced as the varieties are resistant.
- Even to create a high yielding variety we need the indegenious seeds.
- Once the new variety is grown it looses its vatality soon. Thus to inject the vatality we need to go back to indegenious seeds.
- Indegenious varieties are capable of adapting to erratic climatic conditions.
- It is a treasure of mankind. We need to conserve it for future generations.

HOW CAN YOU DO IT?

We have explained the reasons for conservation of indigenous varieties. In fact you may be doing it unconsciously, growing the same in your field. Good! This can be starting point. In order to be part of conserving local varieties you can follow these steps:

- I - You can enquire elderly farmers about the varieties of crops that was cultivated earlier. Record them. Ask for its special characteristics.
 - Check whether these varieties are still available or grown in the area.
 - If yes, then check who is growing them in your region.
 - If not, then check whether it has become extinct.
- II - During harvesting season record the crops grown in the village. How many farmers are growing indigenous varieties? What crops?
 - If you feel that some farmers are planning to shift the varieties, then remember to keep the sample and grow it on your land.
- III - It is not essential that you should stop growing high yielding varieties.
 - In addition to HYV, you may also keep a small area in your field to grow indigenous varieties.

- By this method you will be in charge of the seeds evolves by your forefathers. May be you need it in future. The control of seeds will be in your hands.
- It may be cubersome to grow in small plots. But the reward is greater than the work. Remember you are conserving a treasure passed on to your by your forefathers for generations.
- It is foolish to think government is going to conserve these varieties. It is only farmers like you who can conserve and utilise it.

IV Storage

- Once you grow the varieties, dry them properly and store it so that it can be used again.
- Remember to write a slip in the storage bin indicating
 - * name of variety
 - * crop duration
 - * yield
 - * climate

V Check the crop

- Each year check the varieties of crop grown in your village or region. Keep a regular record. This will enable you to know which crop/variety is not grown and the need for conserving the variety.

Remember this is a continuous process. Your interest will make you a farmer with scientists our look.

VI Varieties that are extinct

You may not find some indigenous varieties. Maybe they have become extinct. But remember to ask about it with farmers in other regions. While visiting a friend or relative in a different region you may find that farmers there are still cultivating the variety that has become extinct in your area. You can collect samples to reintroduce it in your region.